

Sak 3/2006

REGULERING AV FISKET ETTER LODDE VED GRØNLAND, ISLAND OG JAN MAYEN SESONGEN 2006/2007

1. AVTALESITUASJONEN

1.1. TREPARTSAVTALEN

Grønland, Island og Norge inngikk en ny Trepartsavtale om lodde den 8. juli 2003. Avtalen hadde gyldighet til og med 31. mai 2004 og inneholdt en bestemmelse om forlengelse med 1 år av gangen, med mindre en av partene sier opp avtalen senest 6 måneder før utløpet av avtalens opprinnelige periode, eller en tilleggsperiode. Ingen av partene har sagt opp avtalen, og i henhold til avtalens artikkel 13 er den forlenget med ett år, frem til 31. mai 2007.

Fordelingen av totalkvoten mellom partene i avtalen er 11% til Grønland, 81% til Island og 8% til Norge.

Etter sesongstart 20. juni har Grønland og Norge i henhold til avtalen adgang til å fiske sine respektive andeler av den forventede TAC. Ved vurderingen legger partene til grunn de retningslinjer som er vedtatt av ICES, om at den foreløpige TAC for sommer og høstperioden som regel skal utgjøre 2/3 av den endelige TAC for hele sesongen. Norge har etter avtalen (jf. Trepartsavtalen art. 4 punkt 1) anledning til å fiske inntil 12% av foreløpig TAC om sommeren/høsten. Dette tilsvarer 8% av den forventede TAC.

I Islands økonomiske sone (IØS) har norske fartøy adgang til å fiske inntil 35% av den kvote som Norge skal ha i henhold til avtalen, samt eventuelle overføringer fra en av partene. I IØS er det kun tillatt for norske fartøy å fiske lodde nord for 64°30'N og i tillegg må fisket, som tidligere år, avsluttes senest 15. februar, jf. bilateral avtale mellom Island og Norge av 9. juli 2003 punkt 1.

Norske fartøy har anledning til å fiske hele sin loddekvote i Grønlands fiskerisone nord for 64°30'N.

I sommer- og høstperioden, dvs. fra 20. juni til 1. desember, kan inntil 30 norske fartøy fiske i IØS samtidig. I vintersesongen, dvs. fra 1. desember og frem til og med 15. februar, kan maksimalt 20 norske fartøy fiske samtidig i IØS.

1.2. SMUTTHULLAVTALEN

Som et resultat av avtalen mellom Russland, Island og Norge (Smutthullavtalen), får Norge årlig overført et kvantum lodde fra Island. Størrelsen på overføringen henger sammen med den norske overføringen av torsk til Island. Overføringen av torsk er en fast prosent av TAC på torsk, slik at loddelementet er uavhengig av TAC på lodde. Hele den islandske overføringen av lodde til Norge kan fiskes i IØS, og medfører også en økning (i forhold til den tidligere trepartavtale) fra 30 til 35 norske fartøy (20 til 25 i vintersesongen) som kan fiske i IØS samtidig. I henhold til brevveksling mellom Fiskeri- og kystdepartementet og

Fiskeriministeriet på Island, vil overføringen for sesongen 2005/2006 være på 16.681 tonn lodde til Norge.

1.3. NORGE/EU

Til og med 2004 har et element i den årlige kvoteavtalen mellom Norge og EU vært en overføring av lodde i grønlandsk sone til Norge. Kvoten fra EU måtte fiskes innenfor kalenderåret, og var i 2004 fastsatt til 15.000 tonn. EU hadde i 2004 ikke stor nok loddekvote til å oppfylle sine forpliktelser overfor Norge. Dette førte til at Norge og EU ble enig om en løsning hvor overføringen av lodde i Grønlands sone ble redusert til 7.035 tonn i 2004. Dermed har Norge 7.965 tonn lodde til gode fra 2004. Dersom EU igjen har tilgjengelig loddekvote, skal det legges til rette for at norske fartøy kan fiske denne kvoten ved første anledning.

2. LODDEFISKET VED ISLAND, GRØNLAND OG JAN MAYEN

2.1 KORT HISTORIKK

Fangstene av lodde i perioden fra 1978 til 2001 har variert i størrelsesorden fra 0 tonn i sesongen 1982/83 til 2.043.000 tonn i 1997/1998 sesongen. Av de årlige fangstene har islandske fartøy i gjennomsnitt fisket vel 80 %, og norske fartøy omlag 11 % . Det resterende kvantum har hovedsakelig vært fisket av EU, Færøyene og Grønland. Før 1985/86-sesongen fisket norske fartøy kun sommerlodde. Fisket foregikk i fiskerisonen ved Jan Mayen (FJM), inklusive området mellom midtlinjen Jan Mayen - Grønland og delelinjen mellom Grønland og Jan Mayen. I 1985/86-sesongen fisket norske fartøy for første gang både vinter- og sommerlodde i området. I perioden fra 1987 og frem til i dag har norske fartøy i hovedsak fisket i IØS og GS. I 2005 ble det ikke fisket sommerlodde, og vinteren 2006 ble det fisket et svært **begrenset** kvantum i IØS. Til orientering er det vedlagt tabell over norske fartøys loddefangster ved Island, Grønland og Jan Mayen fra 1978 til 2005.

2.2 LODDESESONGEN 2005/2006

I henhold til anbefalingen fra ACFM var det ikke funnet de mengdene av aktuelle årsklasser som tilsa at en kunne høste av bestanden sommeren 2005. ACFM anbefalte derfor at det ikke ble fisket lodde før ny informasjon om gytebestanden forelå.

Problemer med å estimere bestandens størrelse førte til at det ikke ble åpnet for et loddefiske i 2005.

Islandske forskningsfartøy, sammen med kommersielle fiskefartøy, **gjorde høsten 2005** flere forsøk på å estimere bestanden. **Først** i januar 2006 ble det funnet lodde som gav muligheter **for et** kommersielt fiske. Den 1. februar 2006 ble det derfor enighet mellom Norge, Island og Grønland om å åpne for et fiske innenfor en **foreløpig** TAC på 100.000 tonn.

Ved sesongstart var den norske kvoten på 24.681 tonn, og kvoten var sammensatt av to elementer. Det første elementet bestod av Norges andel på 8% av TAC på 100.000 tonn, hvorav **35 %** kunne fiskes i IØS. Dette gav en norsk kvote på 8.000 tonn. I tillegg fikk Norge

overført et kvantum fra Island på 16.681 tonn som et resultat av ”Smuthullavtalen”. I henhold til avtalen kunne hele denne overføringen fiskes i IØS.

På grunn av sen oppstart i fiske, og de avtalemessige begrensingene om at Norge ikke kan fiske lodde i IØS etter 15. februar, sendte Norge en anmodning [til islandske myndigheter](#) om at hele den norske kvoten kunne fiskes i IØS. Anmodningen ble avslått, og av den norske kvoten på 24.681 tonn kunne inntil [19.481 tonn](#) fiskes i IØS.

Den 3. februar ble TAC økt fra 100.000 tonn til 210.000 tonn, og det medførte at den norske kvote gikk opp til [33.481 tonn](#) hvorav inntil [22.561 tonn](#) kunne fiskes i IØS.

Den 7. februar anmodet Norge igjen om å få fiske hele kvoten i IØS, [samt en utvidelse av fangstområdet til også](#) å gjelde sør for 64°30’N tilsvarende fangstområdet for islandske fartøy. Den 10. februar 2006 gav islandske myndigheter adgang for norske fartøy til å fiske sør til 64°00’N, men opprettholdt fangstperioden frem til og med 15. februar 2006. Den 11. februar anmoder [Norge](#) om ytterligere utvidelse av fangstområde, da det ikke er fangstbare forekomster nord for 64°00’N, men dette [ble igjen](#) avslått.

Fisket ble regulert med maksimalkvoter på 1.000 tonn til hvert fartøy. [Maksimalkvoten ble økt til 1.600 tonn den 10. februar 2006.](#)

Av de 15 fartøyene som meldte utseiling fikk bare [6](#) fartøy fangst. Totalt tok [de 6](#) fartøyene 2.057 tonn lodde.

3. VITENSKAPELIGE ANBEFALINGER FOR LODDEFISKET 2006/2007

Anbefalingene fra ICES er ennå ikke tilgjengelige, og kvoten for sesongen 2006/2007 er således ikke fastsatt. En foreløpig TAC-anbefaling for sesongen 2006/2007 vil ventelig foreligge 6. juni 2006.

Reguleringen av denne bestanden tar vanligvis sikte på at minimum 400.000 tonn lodde skal være igjen for å gyte etter at fisket er slutt.

4. KVOTESITUASJONEN 2006/2007

Det er som nevnt inngår ikke lodde i kvoteavtalen mellom Norge og EU for 2006. Norge vil imidlertid - dersom bestandssituasjonen og om EUs kvote gir rom for det, få en kompensasjon på 7.965 tonn som vil kunne fiskes i grønlandske farvann i 2006. Videre har Norge, som følge av ”Smuthullavtalen”, en kvote på [16.185 tonn](#) som også kan fiskes i IØS. I tillegg kommer Norges andel på 8% av TAC.

I tråd med Trepartsavtalen kan Norge kreve kompensasjon for utestående kvote ved forhandlingene om forvaltning av loddebestanden i 2005/2006 sesongen. Sesongen for Islands fiske var ferdig 30. april. I henhold til hjemmesiden til Fiskistofa har Island en restkvote på 424 tonn lodde, og Norge har derfor ikke krav på kompensasjon fra Island i 2006/2007 sesongen.

5. DELTAKELSE

Fisket har tradisjonelt vært forbeholdt fartøy med ringnottillatelse. Som følge av at en del ringnotfartøy vil prioritere andre fiskerier, og at konserveringsbestemmelsene kan være til hinder for at enkelte fartøy deltar, er det ikke grunn til å regne med at hele ringnotflåten vil delta. Dersom en ser bort fra de siste to årene hvor det ikke har vært et ordinært fiske, har deltakelsen de ti foregående sesongene variert mellom 53 og 80 fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår at alle fartøy med ringnottillatelse gis anledning til å delta i et eventuelt loddefisket ved Island, Grønland og Jan Mayen i 2006/2007.

6. ÅPNINGSDATO

I følge Trepartsavtalen kan fisket begynne 20. juni, jf. Avtalens art. 2.

I årene før 1997 har fisket blitt åpnet tidligst 1. juli og senest 10. august. En senere åpning av fisket enn det Trepartsavtalen gir adgang til, har blant annet vært begrunnet med hensynet til loddas sterke individuelle vekst i juli måned og ønsket om å tilrettelegge for at en størst mulig andel av den norske loddekvote skulle kunne fiskes i Jan Mayen sonen.

Tilrettelegging av fiske i fiskerisonen ved Jan Mayen var basert på at lodda i flere år var observert på vandring nordover fra IØS til FJM i perioden 15. - 25. juli. I de siste sesongene synes det imidlertid som om lodda har opptrådt noe annerledes. Siden sommeren 1996 har det ikke vært fisket lodde i FJM.

I perioden 1999 - 2002 har fisket vært åpnet 20. juni. I 2003 ble fisket etter lodde for norske fartøy i farvannene ved Jan Mayen, Grønland og Island åpnet 8. juli på grunn av at det ikke forelå noen Trepartsavtale før denne datoen. I 2004 hadde en problemer med å estimere bestandsstørrelsen, og fisket etter lodde ble åpnet 9. juli.

Fiskeridirektøren viser til at noen hensyn peker i retning av en tidlig åpningsdato, mens andre hensyn peker i retning av en senere åpningsdato.

Hovedregelen de siste årene har vært at fiske åpnes den 20. juni, jf. Trepartsavtalen, og Fiskeridirektøren vil ikke foreslå noen endring på dette i 2006.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket åpner 20. juni.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som ønsker å delta i fisket må melde seg til Norges Sildesalgslag i Bergen senest 4 dager før dato for åpning av fisket.

7. FARTØYKVOTER OG ØVRIGE REGULERINGSTILTAK

Som nevnt er det usikkert om det blir et sommerlodde fiske i 2006, og eventuelt hvor stor kvoten vil bli.

Normalt har kvoten blitt fordelt etter ”universalnøkkelen”. Det har vært satt en faktor for det samlede fisket i alle områder, samt en egen faktor for fisket i islandsk økonomisk sone.

Dersom kvoten blir liten kan det være mer hensiktsmessig å fordele dette med maksimalkvoter, tilsvarende som i februar 2006.

På grunn av den store usikkerheten med hensyn til en eventuell kvote på lodde i 2006, vil Fiskeridirektøren foreslå at spørsmålet om kvoteregulering avgjøres når en eventuell foreløpig TAC foreligger.

Fiskeridirektøren foreslår at kvotene pr. fartøy blir fordelt i samråd med næringen etter universalnøkkelen eller som flate maksimalkvoter når en foreløpig TAC er klar.

Fiskeridirektøren kan stoppe fisket når totalkvoten er beregnet oppfisket, selv om enkelte fartøy ikke har fisket sin kvote.

Fiskeridirektøren foreslår at det kan nyttes faktisk lastekapasitet i fisket, og at de individuelle kvotene kan oppheves etter en nærmere fastsatt dato dersom det viser seg nødvendig for å sikre at totalkvoten blir oppfisket.

7.1. ADGANG TIL ISLANDS OG GRØNLANDS SONER

Fiskeridirektøren ser behov for å etablere en ordning som medvirker til at det ikke deltar flere fartøy samtidig i IØS enn det som hjemles i ”Smutthullavtalen” og Trepartsavtalen. For øvrig er adgangen til IØS selvsagt et forhold som håndheves av islandske myndigheter.

Norges Sildesalgslag har administrert en innseilingsordning i dette fisket de siste årene, og har også i andre sammenhenger administrert utseilings-/innseilingsordninger for norske fartøy. Norges Sildesalgslag har døgnbemanning og god kontakt med flåten, og ordningen har etter Fiskeridirektørens oppfatning fungert godt.

Fiskeridirektøren foreslår at Norges Sildesalgslag i reguleringsforskriften bemyndiges til å fastsette hvilke tidsrom det enkelte fartøy kan drive fiske etter lodde i Islands sone.

7.2. STENGNING AV FELT VED INNBLANDING AV SMÅLODDE

ICES har tidligere anbefalt at områder med mye smålodde bør stenges for kommersielt fiske for å forhindre uttak av for stor mengde smålodde, og at forvaltningsmyndighetene bør legge til rette for en rask og effektiv prosess for å stenge slike områder.

Fiskeridirektøren foreslår at han gis hjemmel til å foreta stengning av felt med for stor mengde smålodde.

7.3. DELEGASJON

Fiskeridirektøren foreslår videre at Fiskeridirektoratet gis hjemmel til å fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en hensiktsmessig avvikling av fisket.

VEDLEGG

NORSK FISKE AV SOMMER- OG VINTERLODDE VED JAN MAYEN, GRØNLAND OG ISLAND, 1978-2006. KVANTUMET ER OPPGITT I 1000 TONN.

ÅR ¹	JAN MAYEN SONEN	OMTVISTET OMRÅDE ²	HERAV I TREKANTEN	GRØNLANDS SONE	ISLANDS SONE	TOTALT SOMMERLODDE	TOTALT VINTER- LODDE (IØS)	TOTALT FOR ÅRET
1978	136	18				154		154
1979	39	84				123		123
1980	43	77	2			120		122
1981	89	1				90		90
1982								
1983								
1984	93	13				106		106
1985	10	183	25			193		193
1986	70	80	28			150	50	200
1987	8	74	12			82	60	142
1988		6	5		6	12	60	72
1989		0	0		52	53	52	105
1990	1				21	22	63	85
1991								
1992	1	62	58		2	65	47	112
1993	5			122		127		127
1994				14	84	98	16	114
1995					28	28		28
1996	45			101	60	206		206
1997				78	79	157	1	158
1998				66	22	88		88
1999				11	16	27	15	42
2000				39	41	80	11	91
2001				63	45	108		108
2002				70	50	120	5	125
2003				68	1	69		69
2004				33	1	34	15	49
2005							66	66
2006							2	2
SUM	540	598	130	665	508	2 312	463	2 775

¹ Det var ikke noe norsk loddefiske i området før 1978.

² Området mellom midtlinjen Jan-Mayen -Grønland og Grønlands 200 mils sone. Haag-dommen av 1993 avklarte dette spørsmålet.

